TOVERI
(THE COMRADE)

The organ of the Finnish workers in the Western States. The only Finnish Daily in the West. Published Daily, except Sunday, at Astoria, Oregon, by the Western Workmen's Publishing Society.

JOHN VÄLIMÄKI, Editor & Manager

Office Seventh and Commercial St., Opposite Post Office.
TELEPHONE — Office 365; Editorial Dep't 832.

Entered as second-class mail matter July 18, 1912, at the Post Office at Astoria, Oregon, under the Act of March 3, 1879.

OVATKOHAN OPPINEET SUOMEN LAHTAREILTA TAPOJA?

Ellis-saarelta tulleet uutiset kertovat, että sikäläisellä karkotusleirillä olevien kohtalo on hyvin kurja. Ruokaa on vaan nimeksi ja asunto-olot ovat tappavat. 200 henkilöä on sullottuna yhteen pieneen "reikään", jossa ei olisi kunnolleen tilaa viidellekymmenellekään. Suurin osa vangeista on sairastunut, mutta he kieltäytyvät menemästä sairaalaan siellä, koska olot siellä ovat vieläkin kurjemmat. Monta on jo kuollut (viime viikollakin kaksi) ja monet ovat hengenvaarallisesti sairaana. — Vankien avustaminen ulkoapäin on sitäpaitsi kiellettyä. Vaan omaiset saavat käydä katsomassa ja ne ovat enimmäkseen tuhansien mailien takana.

Homma alkaa haiskahtaa Suomen lahtarien vankileirihommalta, vaikka se on vasta "alussa", kuten herrat ilmottavat. Mikä siitä lopuksi tulee, kun vankeja kuukausimääriä siellä pidätetään?

JO UKKO VAALENI.

New Yorkin pukutyöläisten äänenkannattajan jutustelija on ollut saapusalla New Yorkin keskusjärjestön kokouksessa silloin kun Gompers siellä viimeksi vieraili. Siellä oli joku irvileuka ilmottanut Gompersille sikäläisen sikaarin tekijäin union edustajavalinnasta, jossa Gompers oli sivuutettu, vaikka hän on kunniajäsenenä edustanut uniotaan yhden miespolven ajan — ja kysynyt Gompersilta mitä hän vaalista arvelee. Niin tottunut näyttelijä kuin Gompers yleisön edessä ollessaan onkin, sanoo jutustelija hänen vaalenneen tuon uutisen johdosta, vaikka hän lie sen jo ennenkin kuullut. Ilmeisesti oli tapaus häneen syvästi vaikuttanut. Hänen oma unionsa oli hänet hyljännyt ilman että hän olisi siellä tehnyt muuta pahaa kuin se mitä hän yleensä virassa ollessaan on tehnyt. Hän ei vastannut mitään vähään aikaan. Sillä välin joku syrjästä huomautti "Se on ajan merkki!"

Mutta tällä välin sai Gompers malttinsa takasin ja alkoi lyödä leikkiä. Mutta sisässään ei hän pitänyt asiaa ollenkaan leikkinä. Hän näki siinä varman syrjäyttämiseen johtavan merkin.

TULEVAISUUDEN MAA.

Oli kerran aika jolloin Amerikan Yhdysvaltoja katseltiin silloisen, niin sanotun sivistyneen maailman, taholta samallaisena rikkurivaltana kuin nykyisin katsellaan Venäjää. Se oli silloin kun tämä maa julisti maailmalle, että kaikki ihmiset ovat syntyneet yhdenvertaisiksi ja vapaiksi ja että heidän oikeuttaan vapaaseen elämiseen ei saa hallinnollisen vallan puolelta loukata, tai rajottaa.

Jos tämä maa olisi ollut silloin lähempänä Europaa olisi itsenäisyyden julistus tullut jäämään pelkäksi paperin palaseksi pitkäksi aikaa, mutta voitokkaan sotaretken tekeminen Europasta tänne, senaikaisilla kulkuvälineillä, oli vaikeaa. Se kävi yhä mahdottomammaksi Europan monarkistien sisäisten sotain tähden mitkä vaativat Englanninkin kuninkaallisten joukkojen pitämistä europalaisia vihollisia varten, niin että tämä maa jäi kun jäikin itsenäiseksi tasavallaksi ja pääsi kehittymään maantieteellisesti edullisen asemansa kautta.

Mutta vihattu valta se oli. Vielä kahdeksannentoista vuosisadan alkupuolenkin kirjallisuus on täynnä tämän tasavallan parjaamista. Ylimystö pilkkasi tätä ja myöhemmin tämän asettaman mallin mukaan syntynyttä Ranskan tasavaltaa, moukkien, roskakansan ja hullujen uskonkiihkoilijain maana, johon kukaan oikea sivistynyt ihminen ei voinut ajatella mennä edes käymään, saati sitten asumaan. Tänne siirtymistä pidettiin melkein vankilasiirtolaan joutumisen arvoisena ja kun Europan vapaudenhaluiset, vainotut ja seikkailijasielut tänne lähtivät, pidettiin Europan onnena, että heistä päästiin. Kun lukee Thomas Painen kirjotuksia ja kirjoja, jotka on kirjotettu Englannin ja Europan silloisten ylimysten kynäsankarien ja sanasoturien Ranskan ja Amerikan tasavaltoja vastaan tehtyjen hyökkäyksien torjumiseksi, näkee niissä lainauksia noista hyökkäyksistä, jotka osottavat, että aivan samallaisilla väitteillä kuin nyt vastustetaan Venäjän työväenvaltaa, vastustettiin silloin nousevan porvariston perustamaa Ranskan tasavaltaa ja Yhdysvaltoja.

Ensiksimainitusta sanottiin aivan samaa mitä Clemenceau on viimeiset kaksi vuotta sanonut Venäjän työväen vallasta. Ranskan ensimäinen tasavalta oli hirmuhallitus, sivistyksen hävittäjä, kaiken hyvän ja jalon tuhooja ja kehityksen ehkäisijä. Sen mikä oli tuhansien vuosien ajalla rakennettu (itsevaltius) tahtoi se tyystin hävittää ja asettaa sivistymättömät raa'at Pariisin roskajoukot verisenä valtaan. Heidän pahoja tekojaan kerrattiin ja liioteltiin, aivan kuin nykyisin kerrataan ja liijotellaan bolshevikien pahat puolet. Mutta niistä äärettömistä kärsimyksistä ja siitä vuosisatoja kestäneestä kidutuksesta, mikä oli vallinnut Ranskan itsevaltiaiden kuninkaiden ajalla, siitä ei puhuttu mitään. Nykyisin yritetään myöskin unhottaa Venäjän tsaariuden vuosisatoja kestänyt hirmuvalta, vallankumouksen tuottamaan verrattain lievään terroriin.

Sellaisia, häväistyjä ja maailman hallitusten vihaamia olivat nämä tasavallat seitsemännentoista vuosisadan lopulla.

Toinen niistä on sortunut parikin kertaa itsevaltiuden jalkoihin, mutta siitä huolimatta ovat nämä maat edistyneet ja ne periaatteet, joille nämä rakentuivat, ovat sittemmin vallottaneet maailman. Huolimatta siitä, että kuninkuus ja keisarius on nimellisesti joissakin maissa säilynyt, on porvarillinen kansanvallan ihanne voittanut niin pitkälle kuin se voi itseään hävittämättä voittaakin. Se on jo elänyt nuoruus- ja miehuusaikansakin useimmissa maissa ja alkaa taantumuksellaan osottaa kuolemaansa.

Venäjä, joka nyt on nostanut tätä aikakautta vastaavan vapauden lipun, lipun, joka palavana tulena välkkyy mailman mustalla taivaalla, omaa monessa suhteessa Yhdysvaltain edellytykset edistykselleen. Maantieteellisesti se ei ole merellä eristetty toisista maanosista kuten oli Amerika. Mutta merien leveys ei enää nykypäivinä sitä suojaisikaan ellei sillä muuta puolustusta olisi. Sen etuisuuden minkä Atlanti ja laivain puute antoi Amerikalle kahdeksannentoista vuosisadan Europan monarkisteja vastaan, antaa Venäjälle maailman köyhälistön alati kasvava solidarisuus, mikä pitää raateluhaluisten imperialistien kädet erossa siitä.

Luonnon rikkauksien puolesta se on yhtä rikas, sen kaikki lähteet lukuunotettuna, kuin Amerikakin. Sillä on mineraalirikkaudet, joiden arvoa ja määrää ei kukaan vielä tiedä. Sillä on kivihiiltä ja öljyä. Sillä on vesiputouksia sähkövoimaa varten. Sillä on metsiä mittaamaton paljous ja päälle päätteeksi sillä on hedelmällisin kappale Europaa maanviljelysmaaksi. Se seisoo kahden maanosan, Europan ja Aasian välillä, voiden tehdä kauppaa kummankin kanssa. Se saattaa välittää valmistettuja tavaroitaan teollisuudessa jälellä olevaan Aasiaan ja ottaa vastineeksi sitä mitä Venäjältä ja Europalta puuttuu. Se voi vaihtaa raaka-aineellaan ja puolivalmiilla tavaroillaan länsi-Europalta sitä mitä se ei itse vielä kykene valmistamaan.

Sentähden, että Venäjä on tällainen, ja että sille sen lisäksi on saatu hallitus mikä vetää kaikkia maailman vapautta rakastavia puoleensa, onkin se niin pelätty ja vihattu tällä hetkellä. Venäjä on tulevaisuuden maa. Jos valta siellä jää työläisten käsiin, mikä tekee sen maan riistämisen maailman kapitalisteille mahdottomaksi, on siitä tuleva Europan mahtavin maa, joka esimerkillään saa toiset Europan kansat seuraamaan sen perässä, aivan samoin kuin Yhdysvaltain vapauden aatteet, porvarillisen valtion vapauden ihanteet levisivät muinoin täältä, jossa porvarillinen kehitys vielä oli vähäinen.

Jos Venäjä pääsee rauhaan ja saa alkaa huolehtimaan itsestään neuvostovallan aatteiden mukaan, tulee se ensiksi vetämään puoleensa kaikki maasta toiseen kiertäneet vapauden puolesta taistelleet aatteenmiehet. Kun sen taloudellinen elämä vakiintuu, alkaa varsinainen siirtolaisuus sinne. Siellä on tilaa miljoonille. Samoin kuin Amerikasta levisi toivo yksinvallan rääkkäämille Europan talonpojille, uskotuksella että täällä on kaikilla samallaiset oikeudet, tulee Venäjän työväen valta herättämään toivon maailman teollisuusorjain rinnoissa siitä että siellä on kaikilla samallaiset mahdollisuudet elämään. Tieto sen rikkauksista ja nousevasta tuotannossa panee joukot liikkeelle, aivan samoin kuin ensimäisten siirtolaisten onnistuminen täällä sai miljoonat seuraamaan perässä. Ja näiden kansainvälisten ainesten mukana menee Venäjälle se voima, mikä rakentaa sen teollisuuden, luo siitä vallan jonkavertaiseksi ei edes tämä maa kapitalismin vallitessa ole voinut kohota, niin loistava kuin sen saavutus 144 vuoden ajaksi onkin. Siksi Venäjän työväen valta on niin vihattu ja vainottu.

Sovietti parlamenttina

Ne, jotka erikoisemmin ovat kiintyneet soviettiaatteeseen, varmaankin kuvittelevat mielessään, että soviettilaitokseen sisältyy jotain ennen kuulumatonta taika- ja tenhovoimaa, kun taas ne, jotka ovat kauhistuneet vallankumoukseellisen liikkeen johdosta, loihtivat silmiinsä kauhistuttavia näkyjä sovieteista ja kaikesta mikä niihin sisältyy.

Todellisuudessa sovietti ei ole muuta kuin Venäjän vallankumouksen yhteydessä syntynyt parlamenttarisen hallintojärjestelmän muoto, mikä voi hiljalleen kehittyä parlamenttarisen järjestelmän muodoksi eri maissa.

Varmastikin kaikissa niissä maissa, joissa nykyiset sorretut luokat kohoavat hallitseviksi luokiksi vallankumoukseellisen kapinan kautta, hyljätään vanha parlamentti ja otetaan käytäntöön soviettijärjestelmä, kuten porvaristo, noustessaan valtaan kapinan ja sisällissodan avulla, hylkäsi itsevaltiuden hallintokoneistot. Porvaristo ei ryhtynyt muokkaamaan itsevaltiuden aikana muodostuneita edustus- ja hallituslaitoksista tarkotuksiinsa soveltuvaa, vaan hävitti ne; kutsui koolle "kansalliskokouksen" ja laski perustuksen tasavallalle, tasavaltaiselle parlamenttarismille ja hallitukselle. Niissä maissa taas missä porvaristo nousi hallitsevaksi luokaksi n. s. "rauhallisilla vallotuksilla", muuttui itsevaltiuden järjestelmä hiljalleen porvarillisen demokratian järjestelmäksi.

Syy, miksi kapinan ja sisällissodan kautta valtaan nouseva luokka hylkää vanhat valtalaitokset, vaikka se voisi ottaa ne käsiinsä ja uudistaa niitä, on itsessään hyvin yksinkertaisella tavalla selvitettävissä. Syy on ilmeisesti siinä, että vanhan laitoksen mukana tulisi monenmoista hetken tarkotukseen ja tehtäviin soveltumatonta rojua, muodollisuuksia, tapoja, sääntöjä ja henkilöitä. Ne olisivat haitaksi kun tulee tarve toimia nopeasti ja voimakkaasti. Niinpä siis syntyy toinenkin tarve — tarve luoda hallituselimet, joiden toimintaa ei vähennä vanhan järjestelmän kankeudet ja muodollisuudet.

Vanhan järjestelmän hylkäämisen kera häviää kaikki se mikä siinä on pahennukseksi uusille pyrinnöille ja tarpeille ja tämän kautta lakkaa myöskin kapinassa tai sisällissodassa vallasta suistuneen luokan henkilöllisten edustajain toiminta valtaa käyttävissä laitoksissa.

Että tämä on kyllin suuri vaikute, siitä saa elävän todistuksen juuri niistä maista, joissa porvaristo nousi hallitsevaksi luokaksi väkivaltaisen kapinan ja sisällissodan avulla.

Mutta on olemassa myöskin muita syitä, jotka, jos ne voi erottaa eri luokkaetujen tunnepiiristä, voidaan käsitellä tekniliseltä kannalta, tieteellisenä historiallisena asiana.

Nykyään yleisesti vallitsevat parlamenttiset järjestelmät ovat syntyneet kapitalistisen yhteiskunnan taloudellisen kehityksen nuoruusajan tarpeitten mukaan. Monenmoiset seikat vaikuttivat siihen, että valtion hallintojärjestelmään sovitettiin itsehallinnollisia alueita ja pidettiin silmämääränä epäkeskittyneisyyttä. Valtiovallan sekaantumista yhteiskunnan taloudelliseen toimintaan vältettiin niin paljon kuin mahdollista. Kunnille ja valtioille luovutettiin itsehallinto-oikeuksia.

Kapitalismin taloudellinen kehitys myöhemmin on luonut olosuhteita, joissa nuo itsehallinto-oikeudet ovat haitallisia. Niinpä siis myöskin trustikapitalismi ja sen edustajat pyrkivät poistamaan epäkeskittyneisyyttä kapitalistisen kehityksen ja kapitalistiluokan yleisten etujen vuoksi.

Ottaen asian puhtaana hallitusteknillisenä kysymyksenä, on helposti huomattavissa, että trustikapitalismi yrittää saada aikaan hallitusjärjestelmässä samoja muutoksia, joita soviettiparlamenttaarismi järjestelmässään toteuttaa, vaikka tietystikin viimeksimainitulla on kokonaan toinen yhteiskunnallinen päämäärä. Soviettiparlamenttarismi eroaa vanhasta parlamenttarismista siinä, että se kutoo yhteen valtion, kunnan ja maakunnan hallitsemiselimet sekä liittää ne kiinteästi teollisuuden h a l l i t s e misjärjestelmään. Se ei myönnä itsehallinnollisia valta-alueita ja valtariitoja niiden välillä.

Ja turhaa on kieltää, ettei nykyisen yhteiskunnan taloudellinen kehitys ajaisi ja pakottaisi yhä suurempaan keskittyneisyyteen ja itsehallinnollisten alueitten sulattamiseen kiinteäksi kokonaisjärjestelmäksi.

Jokaisen kapitalistisen kansakunnan taloudellisten laitosten kehitys on hävittänyt ja hävittää yhä itsehallinnollisia alueita. Jokainen suuri teollisuusala liittyy toiseensa taloudellisten lakien siteillä ja lakkaamatta laajenevat trustikorporationit papereissaankin laillistuttavat tämän. Valtio, kaunti, maakunta ja kunta ei voi jäädä epäkeskittyneeksi. Sillä ne ovat yhteiskunnan taloudellisen pohjarakenteen päällysmuodostumia.

Pääkysymys tässä ei ole siinä, mitenkä tämä tapahtuu ja mitä nimiä käytetään. Englannin parlamentin nimenä on House of Commons ja Yhdysvaltain parlamentti tunnetaan nimellä Congress. Yhdysvaltain parlamentti ja parlamenttaarinen järjestelmä syntyi väkivaltaisen taistelun kautta kun taas Englannin parlamenttaarinen järjestelmä kehittyi hiljalleen yksinvaltajärjestelmästä. Molemmat ovat pääkohdissaan yhtäläiset, paitsi sitä, että Englannin parlamenttaarinen järjestelmä on kansanvaltaisempi, vaikka se onkin "rauhallisen kehityksen lapsi."

Ne laitokset Venäjällä, joita kutsutaan sovieteiksi ja joita porvariluokka kaikissa maissa niin suurella kauhistuksella katselevat, eivät itse asiassa ole mitään muuta kuin Venäjän parlamenttaarisen hallintojärjestelmän elimiä. Ne eivät ole bolshevismin tai kommunismin erikoistuotteita, vaan laitoksia, joiden syntysanat on lausunut ja alkumuodon antanut talonpoikaisluokan porvarillisradikaliset edustajat ja menshevistiset sosialistit.

Niiden nimi ja muoto ei tarvitse tulla muihin maihin, mutta myöskään ei ole sanottu ettei joissakin maissa otettaisi käytäntöön Venäjän soviettimallia hallintouudistusta laatiessa.

Ja varmaa on se, että jos minkä tahansa maan kapitalistiluokka voisi siirtää omien tarkotustensa ja tehtäviensä palvelukseen soviettiparlamentin yhtenäisyys- ja keskittyneisyysjärjestelmän, niin se lausuisi tuon järjestelmän lämpimästi tervetulleeksi, eikä kauhistuisi sitä ollenkaan. — Raivaaja.

Valtiososialistiset pyrkimykset

Non-partisanien kokeilut osottautuvat edullisiksi pikkuomaisuuksien suojelemisessa suurriistäjiä vastaan.

Pohjois-Dakotan valtion teollisuuskomissioni on äskettäin julkaissut tiliselostuksen valtion omistamien teollisuuslaitosten toiminnasta ensimäisten kuuden kuukauden ajalla. Tämän virallisen selostuksen mukaan ovat kaikki nämä valtion laitokset tuottaneet mainitulla ajalla puhdasta voittoa $35,576.21 senlisäksi, että ovat suorittaneet ne kustannukset, joita laitosten perustamisesta on syntynyt. Valtiopankki ja Draken jauhomylly ovat tuottaneet enimmän voittoa kun sensijaan kodinrakennusyhdistys on vienyt jonkunverran varoja alku kustannuksiinsa. Mutta puhdas voitto on kuitenkin yli 35,000 dollaria kaikista näistä laitoksista.

Ottaen huomioon kaikki ne muutei lukemattomat vastukset, joita näiden laitosten käytäntöön paneminen on saanut osakseen, on tämä valtion teollisuusohjelman toteuttaminen onnistunut mainiosti.

Farmarit tyytyväisiä.

Useista eri paikoista ovat farmariyhdistykset lähettäneet päätöksiä non-partisan liiton keskuskomitealle jossa lausuvat tunnustuksensa ja mielihyvänsä toiminnan onnistumisesta kuluneen vuoden ajalla, suurpääomalle suosiollisten virkailijain vastaanjarruttamisesta huolimatta.

Valtion laitosten farmareille tuottamaa hyötyä kuvaavana, julkaisevat n.-p. lehdet miten eräs farmari Hobbs, Arvillasta, N. D., sai valtion $334.00 enempi viljastan, kuin mitä olisi saanut siitä paikallisilta Minneapolin kauppiaiden edustajilta.

Mr. Hobbsin myllyyn lähettämä vaunulasti käsitti 865 bushelia. aikallisilla markkinoilla oli hinta $2.61 bushelilta, jonka hinnan mukaan tuo nisulahetys olisi tuottanut hänelle $2,252.45. Valtion omistamassa myllyssä Drakessa hän sai nisustaan $2.90 bushelilta eli $2,502.70. Tämän lisäksi maksettiin hänelle $84.11 "roskan varaa". Täten hänen saamansa tshekki kaikkiaan teki $2,586.81.

Toinen seikka, joka saattoi Mr. Hobbsin saamaan lisätuloja tästä nisulähetyksestä, oli luokittelu. Paikallisessa elevaattorissa laskettiin hänen nisunsa painoksi 56 paunaa bushelilta, mutta Draken myllyssä lasketiin painoksi 57 paunaa. Täten hän sai ei ainoastaan suuremman painon vaunulastilleen, mutta myöskin merkitsi sitä että hänen nisunsa tuli ylempään luokkaan määritellyksi.

"Minä en ole ottanut selvää paljoko minun veroni ovat", lausui Hobbs, "mutta minulla ei ole pienintäkään epäilystä siitä, etteikö tämä valtion myllyssä saamani edullisempi hinta nisulleni maksaisi kaikkia verojani.'

Näin puhuvat farmarit saavutuksistaan. Tietystikään ei niistä ole mitään hyötyä sille palkkatyöväestölle, joka sikäläisillekin farmareille joutuu työtä raatamaan. Heidän taistelunsa on kaikissa tapauksissa pikkuomaisuuksien taistelua suur-riistäjiä vastaan, joka sellaisenaan ei tule poistamaan eikä tarkotakaan poistaa yhteiskunnallisia luokkaeroavaisuuksia.

Työttömyys Englannissa

Työttömyysvakuutusta valmistellaan hallituksen puolelta. — Unionistit vaativat sen pikaista toteuttamista.

V. 1918 oli Englannissa työttömyys hyvin pieni, mikä tietysti johtui siitä, että valtio silloin vielä piti mobilisoituna suuret armeijansa ja sotateollisuudessa työskentelevän työväen.

Välirauhan solmittua ja sotajeukkojen vapaaksi laskemisen jälkeen nousi, kuten jo ennakolta arveltiin, työttömien määrä huimaavasti. Se oli korkeimmillaan viime toukokuussa, jolloin n. 1 milj. työtöntä haki yleistä avustusta.

Jo edellisen vuoden marraskuussa oli valtio perustanut avustusrahaston juuri tätä tarkotusta varten. N. 3¾ milj. työläistä oli vakuutettu tässä rahastossa, siten että työttömyyden sattuessa heille annettiin avustuksena 7 shilliinkiä (n. 40 mk nykyisen korkean kurssin mukaan) viikossa. Ammattiyhdistykset salvat suorittaa loput tarvittavasta avustusmäärästä.

Vastoin odotuksia näyttää teollisuus nopeasti mukautuneen sodanjälkeisiin uusiin olosuhteisiin. Välirauhasta kuluneen vuoden aikana on 3 milj. entistä sotilasta uudelleen sijoitettu töihin, ja sotateollisuudessa toimineista on 1½ milj. miestä ja naista palannut säännölliseen teollisuuteen. Viime lokakuun loppupuolella, jolla ajalla viimeiset numerot ovat saatavissa oli Englannissa työttömiä 344,242 entistä sotilasta sekä 135,185 muuta työläistä, eli yhteensä lähes ½ milj.. Viimemainituista on lähes 40,000 joutunut työttömäksi viimeisten suurten lakkojen johdosta, joten varsinaisia työttömiä on n. 90,000.

Tämä työttömyysmäärä on odottamattoman alhainen. Keskimääräinen työttömyysprosentti oli vuosina 1900—1914 4.3 sataa työläistä kohti, jota vastoin yllämainittu suhde on vain 2.6%. Huomattava on kuitenkin, että juuri lokakuussa työnsaanti Englannissa yleensä on hyvä ja laskee paljon seuraavina talvikuukausina.

Työttömyysprosentin ollessa näin alhainen on hallitus viime marraskuun lopussa lakkauttanut valtion työttömyysavustuksen. Se on lähinnä tapahtunut säästäväisyyssyistä, vaikka säästäväisyysnäkökohdat eivät näy koskevan sellaisia asioita kuin Denikinin rosvousretkien avustamista, johon Englanti jo on ottanut osaa 15 miljoonalla punnalla.

Lakkauttaessaan työttömäin uudelleenrakentamisajan avustuksen, ilmotti hallitus alkavansa heti valmistelemaan suunnitelmaa vakityisesta työttömäin vakuutusrahaston perustamisesta, jonka mukaan eri teollisuuslaitokset itsekohdaltaan joutuisivat perustamaan rahaston, millä huolehdittaisiin tilapäisesti työttömiksi joutuneista työläisistä. Mutta tästä hommasta, vaikka sitä edistämään nimitettiin heti komitea, ei ole vielä kuulunut muuta kuin lyhyt selostus Times'issä, jossa komitea ilmottaa käyneensä tehtäväänsä käsiksi.

Tämän johdosta ovat ammattiunionot tehneet jyrkkiä vaatimuksia hallitukselle, että sen on kiirehdittävä komiteaa ja saatettava työttömyysvakuutus mahdollisimman pian voimaan. Myöskin ovat unionot vaatineet, että tehtallijain osuutta vakuutuskassaan maksettavasta summasta on suurennettava heidän tulojensa mukaan ja kaikissa tapauksissa taattava, että perheellinen työläinen tulee saamaan vähintäin 60 prosenttia palkastaan, sillä ajalla kun hän työttömänä joutuu pakollisesti olemaan, eikä 30 prosenttia, kuten on suunniteltu.

Näin siis toimitaan Englannissa, vaikka työttömiä on niin vähän, että Amerikasta löytää talven aikana parista valtiosta aina saman verran. Täällä ei vielä ole edes puhettakaan työttömyysvakuutuksesta, vaikka täällä sen tarve on jo pari vuosikymmentä ollut yhtä suuri, ellei suurempi kuin Europassa.

Fort Bragg, Calif.

POYTÄKIRJA

tehty Fort Bragg'in Suomalaisen Toveri Clubin vuosikokouksessa tammikuun 11 p. 1920.

Puheenjohtaja M. E. Hellman avasi kokouksen. Edellisen kokouksen pöytäkirja luettiin ja hyväksyttiin yksimielisesti. Luettiin ala-osastojen toimintakertomus vuodelta 1919, joka kuuluu seuraavasti:

Fort Bragg'in, Calif., Toveri Clubin johtokunnan ja ala-osastojen vuosiraportti laadittu vuosikokousta varten, joka pidettiin tammikuun 11 p. illalla v. 1920.

Ensiksi johtokunnalla on ollut seitsemäntoista kokousta jossa on keskusteltu kaikki Clubille kuuluvat asiat, jotka ovat pöytäkirjassa nähtävänä.

Toiseksi: Clubin rahaston kirjuri tuo itse tili-raportit kokoukseen.

Näytelmäseuran toiminta vuonna 1920. — Johtajakomiteassa on toiminut seuraavat henkilöt: Mandi Blomster, Emelia Hyväri, M. E. Hellman, J. Kapanen ja Wm. Salo.

Näytöskappaltita on esitetty kolmetoista joista on ollut tuloja ovella $1,075.10

Neulomaseuran toimeenpanemissa iltamissa esitetty viis kappaletta ja kaksi kuvaelmaa.

Kirjallisuuskomitean toimeenpanemissa iltamissa esitetty yksi kappale.

Valtion kesäjuhlilla esitetty kappale Karjalan kannaksella.

Valtion syysjuhlilla esitetty kappaleet "Kansan tuomio" ja "Kirkon vihollinen".

Kustannukset näihin menoina $420.21. Puvusto ja kalusto lisääntynyt $56.22.

Huvitoimikunnan vuosikertomus.— Huvitoimikunta on pitänyt kokouksia 39. Tansseja ja muita huvitilaisuuksia on pitänyt eli ollut mukana toimimassa 38. Tulot olleet vuoden ajalla:

Tulot	$2,181.39
Menot	666.19
Jäännös	$1,515.20

Huvitoimikunnan puolesta
Alex Laine, kirjuri.

HUOMAUTUS! Tulot näytelmäseuran ja huvitoimikunnan kanssa ovat yhteisiä, joten tämä ei ole mikään till-ote.

Ompeluseuran vuosikertomus vuodelta 1919. Kokouksia pidetty 24. Iltamia pidetty 9. Kenttäjuhlia 1.

Ompeluseuran puolesta
Senja Karnais, rah.-hoit.

Orkesterin raporttia ei minulle ole annettu, joten ne ovat pois tästä vuosiraportista. — Johtokunnan kirjuri, J. E. Danska.

Clubin rahastonkirjurin tiliraportti on seuraavasti:—

Fort Bragg'in Toveri Club'in tili-selostus vuonna 1919.

Varat:	
Lotti ja talo	$ 9,000.00
Kalusto	3,971.33
Kassa Saldo	351.74
	$13,323.07
Velat:	
Velkakirja velkaa	$ 3,162.25
Bondilainoja	700.00
Maksamattomia korkoja	178.93
Omaisuus yli velkain	9,281.89
	$13,323.07
Voitto- ja tappio-tilit:	
Tulot:	
Kassa balanssi vlta 1918	$ 275.83
Ala-osastojen tili	4,766.49
Velkakirja tili	425.00
Palkka ja kulunki tili	17.60
	$5,484.83
Menot:	
Ala-osastojen tili	$ 678.01
Velkakirja tili	2,474.00
Korko tili	205.83
Bondilaina tili	650.00
Palkka ja kulunki tili	835.72
Kiinteimistö ja kalusto	289.53
	$5,133.09
Viime vuoden kassa saldo	275.83
Vuoden 1919 netto voitto	75.91
	$5,484.83

J. W. Manteli, rah.-kirj.

Olemme tarkastaneet Toveri Club'in rahastonkirjurin tilikirjat ja huomanneet ne kuittien ja laskujen kanssa yhtäpitäviksi.

Tarkastajat: J. A. Karjamäki, Carl Kesti, Frank Mäkelä.

Molemmat edellä mainitut hyväksytiin yksimielisesti.

Myöskin luettiin kalustoluettelo mitä oli käsillä ja hyväksyttiin, jotka ovat nähtävänä sitä tarkastusta varten olevassa kirjassa.

Velvotettiin johtokunta ottamaan uusi arvio lasku omaisuudesta ja tuomaan tilitys vuosijuhlaan. Arvio eli inventaario on seuraavasti.

Lotti ja talo	$12,000.00
Haalin kalustoa	595.25
Soittokoneita	800.00
Kyökki-kalustoa	245.25
Voimisteluvälineitä	25.00
Näytelmä välineitä (miesten vaatteita)	226.55
Näytelmä välineitä (naisten vaatteita)	126.00
Muuta kalustoa	550.35
Kuliiseja ja fondeja	406.00
Kuvia ja muita	79.15
	$15,053.55

Club'in virkailijoiksi valittiin seuraavat henkilöt: Puheenjohtajaksi M. E. Hellman, pöytäkirjuriksi, J. E. Danska, rahastonkirjuriksi J. W. Manteli. — Lisää jäseniä johtokuntaan E. Karnais ja M. Rossi; tilintarkastajiksi valittiin A. Karjamäki, L. Pesola ja Toivo Sola ja huvitoimikuntaan ehdotettiin entiset, Emil Carlson, Alex Laine, Mrs. Karnais, Kalle Mäki, M. E. Hellman, Matti Kuja, Mrs. Rossi, Mrs. Sola, Matti Jylkkä.

Ehdotettiin että jätetään pöytäkirjan tarkastus johtokunnalle ja myöskin päätettiin julaista Toverissa tilit sekä arvio omaisuudesta.

Kokous loppui.

J. E. Danska, kirjuri.

Hyväksytty johtokunnan kokouksessa 1 p. helmikuuta 1920.
M. Rossi, J. W. Manteli, M. E. Hellman, Erik Karnais, J. E. Danska.

Joitakin pykäliä vielä löytyisi pöytäkirjasta, kuten haalin maalaus, pihamaan muokkaus y. m. sellaisia kysymyksiä jotka tässä tullisivat liian pitkäksi kertoa ja muuten ovat vähemmästä merkityksestä.

F. M.

Seinäkarttoja
vielä saatavana helmikuun ajan!

KASVANEEN kysynnän tähden ja toivolla, että jokainen Toverin lukija olisi tilaisuudessa saamaan itselleen uuden Keski-Europan ja Suomen kartan, mikä pitäisi olla joka talon seinällä, olemme tilanneet uuden painoksen sanotusta kartasta, joten sitä saa jokainen entisillä ehdoilla vielä tämän kuun ajan.

RIENTÄKÄÄ siis hankkimaan uusia tilauksia Toverille ja Toverittarelle, ettei tarvitse tulevaisuudessa juosta naapuriinne katsomaan mistä kulkee uusien Europan valtakuntien rajat, kun joudutte niistä väittelemään kylänmiestenne kanssa, jotka ovat vahvistaneet kirjatietojaan myöskin karttatiedoilla.

TILAAJAT, jotka eivät vielä ole saaneet karttaa, saavat sen parin viikon kuluttua, sillä uusi painos kartasta saapuu silloin ja kartat sen jälkeen lähetetään siinä järjestyksessä kuin tilaukset ovat tänne saapuneet.

UUSI PAINOS on siksi suuri, että kartat eivät lopu kesken.
TOVERIN LEVITYSOSASTO.